

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA

Přírodovědecká fakulta

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Seminární práce

Socioekonomická charakteristika Rumunska

Do předmětu:	Evropa SG problémy
Vyučující:	RNDr. Petr Žufan, Ph.D.
Autor:	Tokoš Stanislav
Obor a semestr studia:	Ekonomická geografie a regionální rozvoj bakalářské studium, 5. semestr

Obsah

1	Úvod	3
2	Vymezení území	4
3	Obyvatelstvo a sídla.....	5
4	Ekonomická úroveň regionů.....	9
5	Zaměstnanost a nezaměstnanost.....	12
6	Závěr	15
7	Bibliografie.....	16

1 Úvod

Pro vypracování seminární práce jsem si zvolil evropskou zemi Rumunsko. Na vybraném území budu pracovat se třemi oblastmi, a to je obyvatelstvo a sídla, ekonomická výkonost dané země a poslední oblastí bude zaměstnanost.

Cílem této práce je zpracovat vybrané socioekonomické charakteristiky na regionální úrovni NUTS2 a odhalovat územní diferenciaci.

Data pro dané území budou statisticky zpracovány v tabulkovém editoru a výstupem budou tabulky a grafy. Pro zobrazení dat a lokalizaci budou vypracovány také mapové podklady ve formě kartogramů a kartodiagramů v softwaru ArcGis Pro.

2 Vymezení území

Rumunsko se nachází v jihovýchodní části Evropy na Balkánském poloostrově. Na hranicích území sousedí s Ukrajinou, Moldavskem, Maďarskem, Srbskem a Bulharskem. Na východě v regionu Sud-Est omývá břehy Černé moře.

V jihovýchodní části Evropy patří Rumunsko mezi největší státy s rozlohou 238,39 km². Největší řekou je Dunaj, která tvoří jižní hranici se Srbskem a Bulharskem. Dunaj také tvoří Deltu Dunaje v místě, kde se vlévá do Černého moře. Toto místo je na seznamu přírodního dědictví UNESCO. Střed Rumunska je hornatý, leží zde Karpaty a nejvyšším vrcholem je 2544 m.n.m vysoký Moldveanu. Nalezneme zde také nížiny tvořící rozsáhlé úrodné zemědělské plochy, jako Panonskou pánev na západě a Valašskou nížinu na jihu, tvoří pohraniční oblasti. Klima je zde mírné a kontinentální s průměrnou roční teplotou 8,7°C.

Rumunsko je 7. nejlidnatější stát EU. Skládá se ze 41 žup a jednoho hlavního města, které je také největším městem v Rumunsku. V této práci bude pracovat s regiony NUTS2, kterých je zde 8.

Obr.1 Mapa Rumunska

Zdroj: Esri ArgGis Pro 2020, vlastní zpracování

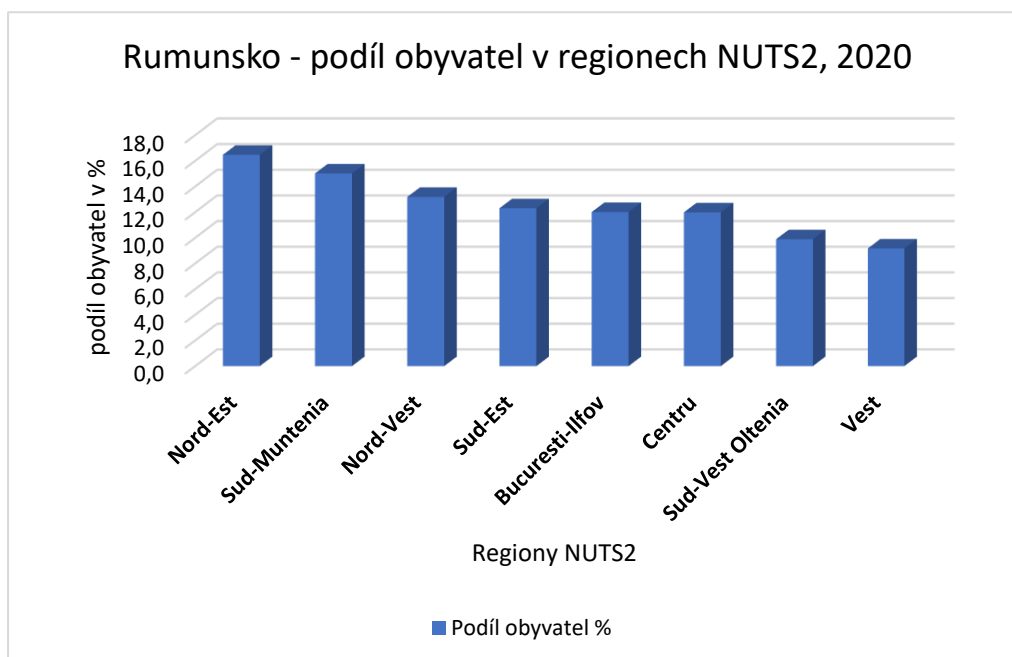
3 Obyvatelstvo a sídla

Rumunsko je šestou největší zemí EU dle počtu obyvatel. V národnostním složení převládají Rumuni 89,5 %. Míra fertility je 1,6 narozených dětí na jednu ženu, což je nárůst o 0,3 od roku 2000. Průměrná délka života je 76,5 let, a také zde dochází ke stárnutí populace. Hustota zalidnění je zde 81 %, podíl jednotlivých regionů zobrazuje Mapa 1. Počet obyvatel neustále klesá vlivem migrace.

Rumunsko-počet obyvatel a rozloha za rok 2020					
ID	Region	Počet obyvatel 2020	Rozloha km ²	Hustota zalidnění	Podíl obyvatel
1	Nord-Est	3180791	36855,5	86,3	16,5
2	Sud-Est	2375927	35749,0	66,5	12,3
3	Sud-Muntenia	2900244	34470,3	84,1	15,0
4	Sud-Vest Oltenia	1909752	29206,1	65,4	9,9
5	Vest	1770934	32033,9	55,3	9,2
6	Nord-Vest	2546634	34161,1	74,5	13,2
7	Centru	2314175	34105,3	67,9	12,0
8	Bucuresti-Ilfov	2319527	1803,9	1285,9	12,0
	Total Romania	19317984	238385,0	81,0	100

Tab.1 – Rumunsko-počet obyvatel a rozloha

Zdroj: (National Institute of Statistics - Romania c. 2020). vlastní zpracování

Graf 1 – Podíl obyvatel Rumunska v regionech NUTS2 za rok 2020

Zdroj: (National Institute of Statistics - Romania c. 2020), vlastní zpracování

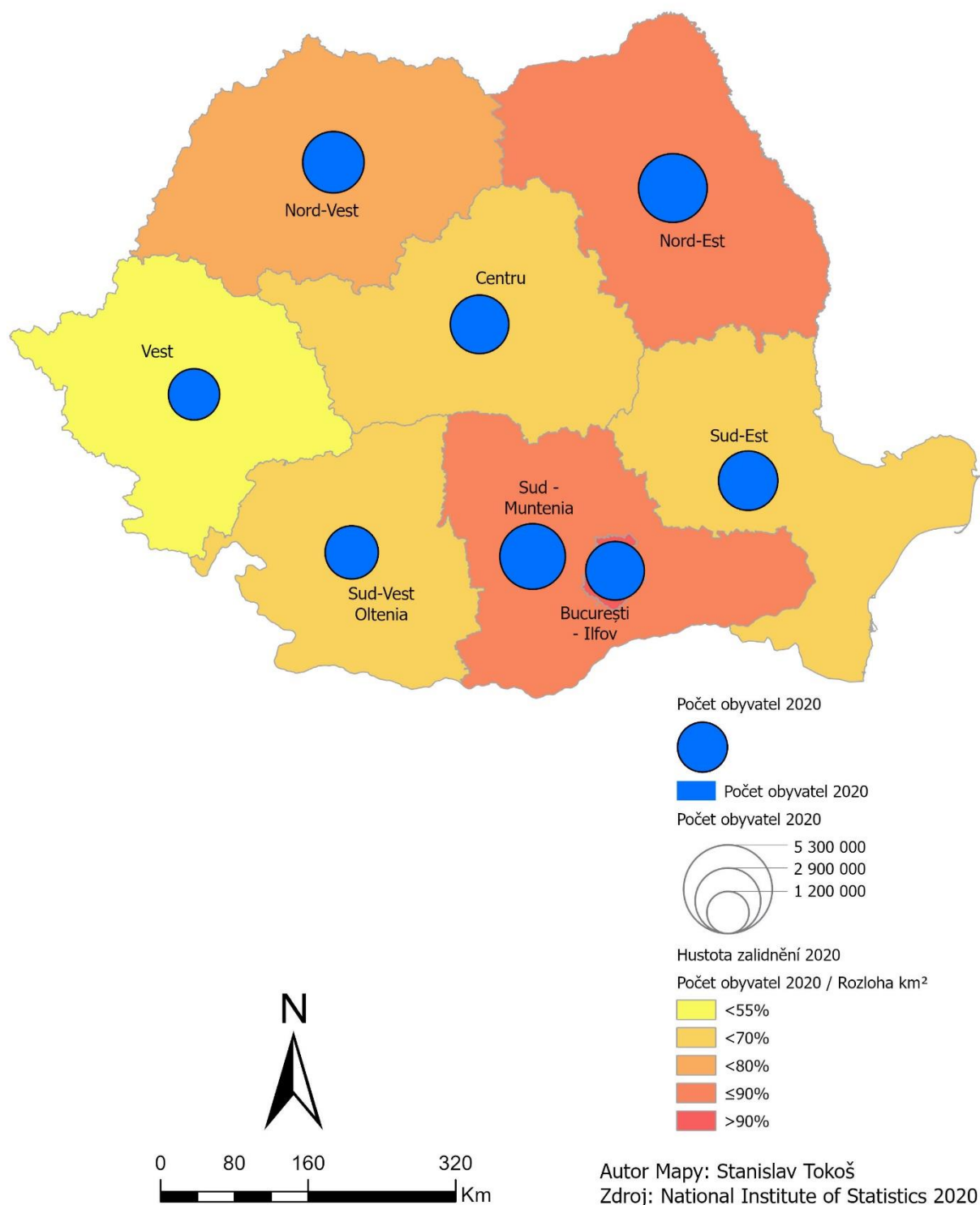
V Rumunsku je 24 měst s počtem obyvatel nad 100 tisíc obyvatel. Tato města zobrazuje Mapa 2. Zhruba 46% populace Rumunska žije ve venkovském prostoru. Největším městem je hlavní město Bukurešť. Nejvíce měst nad 100 tisíc obyvatel nalezneme v regionu Nord-Est a to 5 měst, které jsou průmyslové. Město Iasi je též jedno z hlavních kulturní, univerzitních a obchodních centre v Rumunsku. Další významným průmyslovým centrem je město Brašov, ležící pod Karpaty. Zde se průmysl orientuje hlavně na automobilový průmysl, nalezneme zde společnosti jako Autoliv, Vitesco, Schaeffler a další. Město také disponuje zajímavým historickým jádrem z 13. stol. Dalším významným městem je Pitesti, v jehož blízkosti ve městě Mioveni leží výrobní haly automobilky Dacia. Jako další významné průmyslové, kulturní a univerzitní centrum stojí za zmínku Kluž (Cluj Napoca), ležící v regionu Nord-Vest. Je nutné neopomenout také město Constanta, kde se nachází největší přístav v Rumunsku.

Město	Počet obyvatel 2020	Region	Počet obyvatel 2020 region	Podíl obyvatel na regionu %
Bucharest	1877155	Bucuresti-Ilfov	2319527	80,9
Iasi	318012	Nord-Est	3180791	10,0
Cluj Napoca	316748	Nord-Vest	2546634	12,4
Timisoara	315053	Vest	1770934	17,8
Craiova	304142	Sud-Vest Oltenia	1909752	15,9
Constanta	303399	Sud-Est	2375927	12,8
Galati	294087	Sud-Est	2375927	12,4
Brasov	276088	Centru	2314175	11,9
Ploiesti	228851	Sud-Muntenia	2900244	7,9
Braila	213569	Sud-Est	2375927	9,0
Oradea	206614	Nord-Vest	2546634	8,1
Bacau	171396	Nord-Est	3180791	5,4
Arad	169065	Vest	1770934	9,5
Pitesti	167669	Sud-Muntenia	2900244	5,8
Sibiu	151894	Centru	2314175	6,6
Targu Mures	146863	Centru	2314175	6,3
Baia Mare	136553	Nord-Vest	2546634	5,4
Buzau	130954	Sud-Est	2375927	5,5
Botosani	114783	Nord-Est	3180791	3,6
Satu Mare	112490	Nord-Vest	2546634	4,4
Ramnicu Valcea	107558	Sud-Vest Oltenia	1909752	5,6
Suceava	105796	Nord-Est	3180791	3,3
Piatra Neamt	102688	Nord-Est	3180791	3,2
Drobeta Turnu Severin	102346	Sud-Vest Oltenia	1909752	5,4

Tab. 2 – Města nad sto tisíc obyvatel

Zdroj: (World Population Review c. 2020), vlastní zpracování

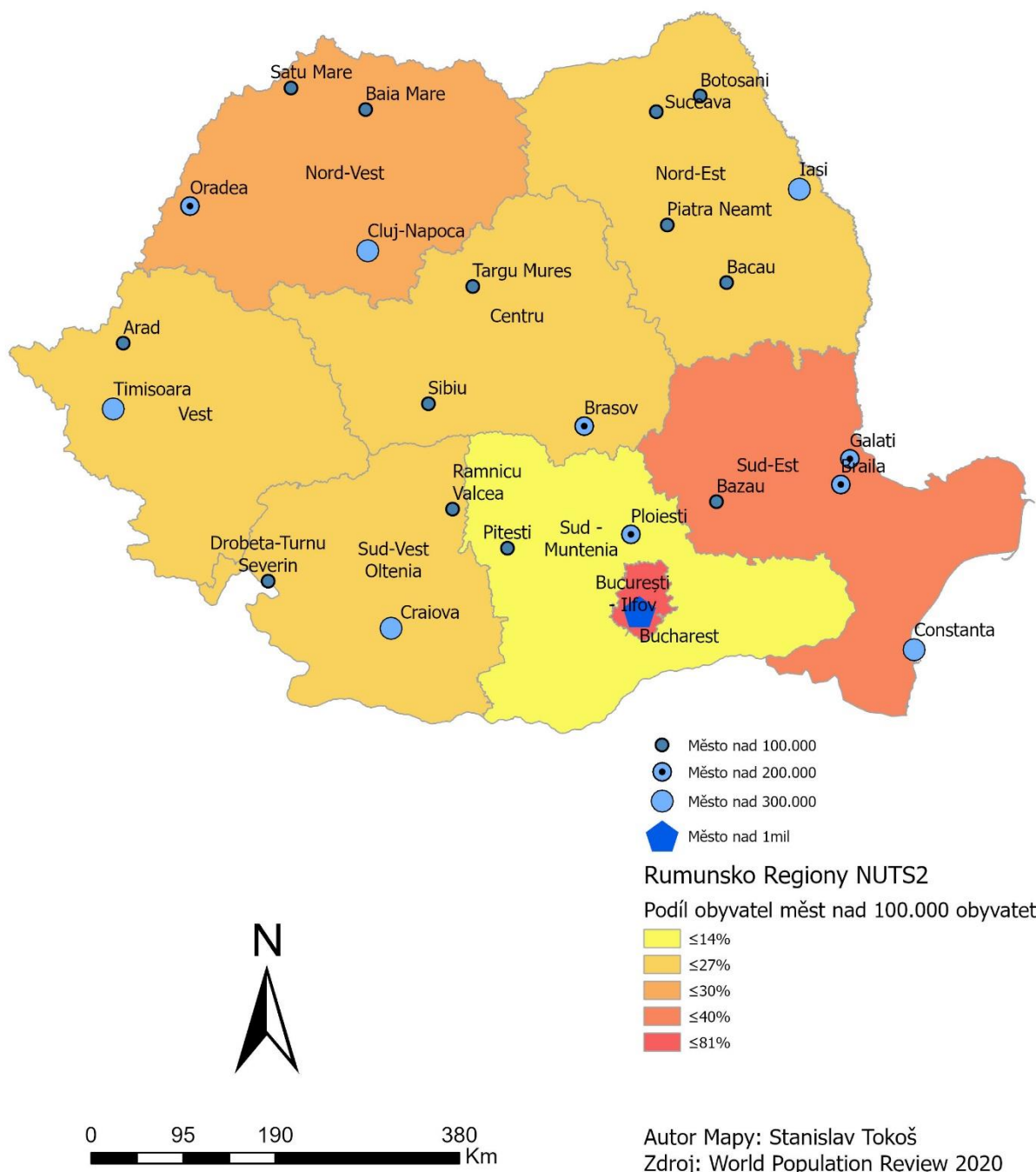
Rumunsko 2020 - počet obyvatel a hustota zalidnění

Mapa 1 – počet obyvatel a hustota zalidnění

Zdroj: (National Institute of Statistics - Romania c. 2020), vlastní zpracování

Rumunsko - podíl obyvatel měst nad 100.000 obyvatel v regionech NUTS2, za rok 2020

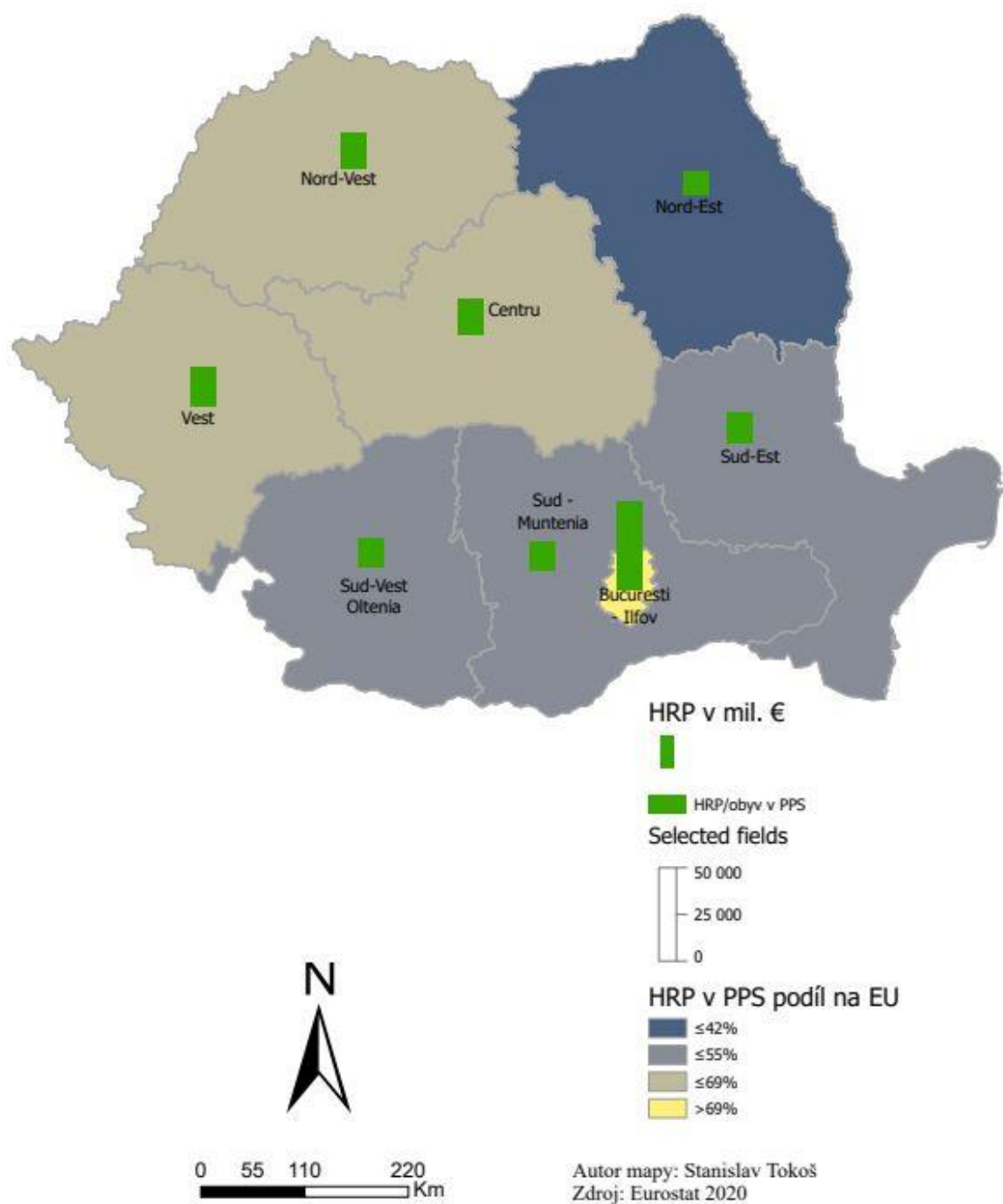
4 Ekonomická úroveň regionů

Rumunsko disponuje dobrými předpoklady pro ekonomický rozvoj, bohužel tento potenciál nedokáže řádně využít. Je zde mnoho kvalitní zemědělské půdy, velmi dobré podmínky pro rozvoj cestovního ruchu a bohatá ložiska nerostných surovin, jako je ropa, zemní plyn, železná ruda či uhlí. Své místo má zde také energetika, a to v podobě vodních elektráren. Nejznámější se nachází na hranicích se Srbskem na přehradě Železná vrata ležící na Dunaji. Zásadní roli zde mají zahraniční investice do velkých firem jako Dacia, Petrom a Ford a další. Existují zde též vysoké předpoklady pro rozvoj zemědělství. Rumunsko má kolem 45% orné půdy převážně ve Valašské nížině. Dominuje zde pěstování pšenice a kukuřice, z ovoce jsou zde nejvíce zastoupená jablka. Karpaty, Transylvánská vysočina a Konstanta mají obrovský potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. (Anděl, Bičík, Bláha c. 2019)

V roce 2019 HDP v Rumunsku zaznamenalo růst 4,1 %. V rámci EU předběhlo Rumunsko s objemem HDP i Českou republiku. Hlavním tahounem v růstu HDP byl průmysl. Výroba automobilů vzrostla o 3 %, celkem bylo vyrobeno 490 412 vozů. (Rumunsko c. 2019) Strategickým sektorem rumunské ekonomiky je také zemědělství, které se podílí na HDP 4,5 %. Podíl pracovních míst v tomto sektoru je necelých 22,5 %. Zemědělství patří mezi 20 prioritních oblastí, kam chce vláda investovat po skončení pandemie Covid19. Tento segment včetně potravinářství může být zajímavý a perspektivní pro řadu firem například i z Česka. (Opatřil c. 2020)

Na následujícím obrázku Mapa 3 a Mapa 4 zobrazují HDP a HRP v roce 2020. Největší HRP a také největší podíl na HDP je v hlavním městě Bukurešti, které je hlavním centrem ekonomiky a obchodu. Nejmenší podíl na HDP 64 % a méně má region Nord-Est. Důvodem je převažující venkovský prostor, nedostatečné využití potenciálu pro cestovní ruch a průmysl se soustřeďuje pouze do třech měst Iasi, Bacau a Suceava. (European Commission c. 2019) Opakem regionu Nord-Est jsou regiony Nord-Vest, Centru a Vest. Region Nord-Vest registruje významný příliv přímých zahraničních investic. Je zde dobře rozvitá letecká doprava, region disponuje čtyřmi letišti z toho jedno je mezinárodní v Kluži. Dochází tady k rozvoji ICT, výzkumu vývoje a inovací. (European Commission c. 2019) Region centru se vyznačuje vysokým podílem průmysl. Například v Brašově má výrobní haly celá řada firem vyrábějících pro automobilový průmysl. Ekonomika roste také v regionu Vest, který má dostatek vysoce kvalifikované pracovní síly a využívá blízkost západního trhu. (European Commission c. 2019)

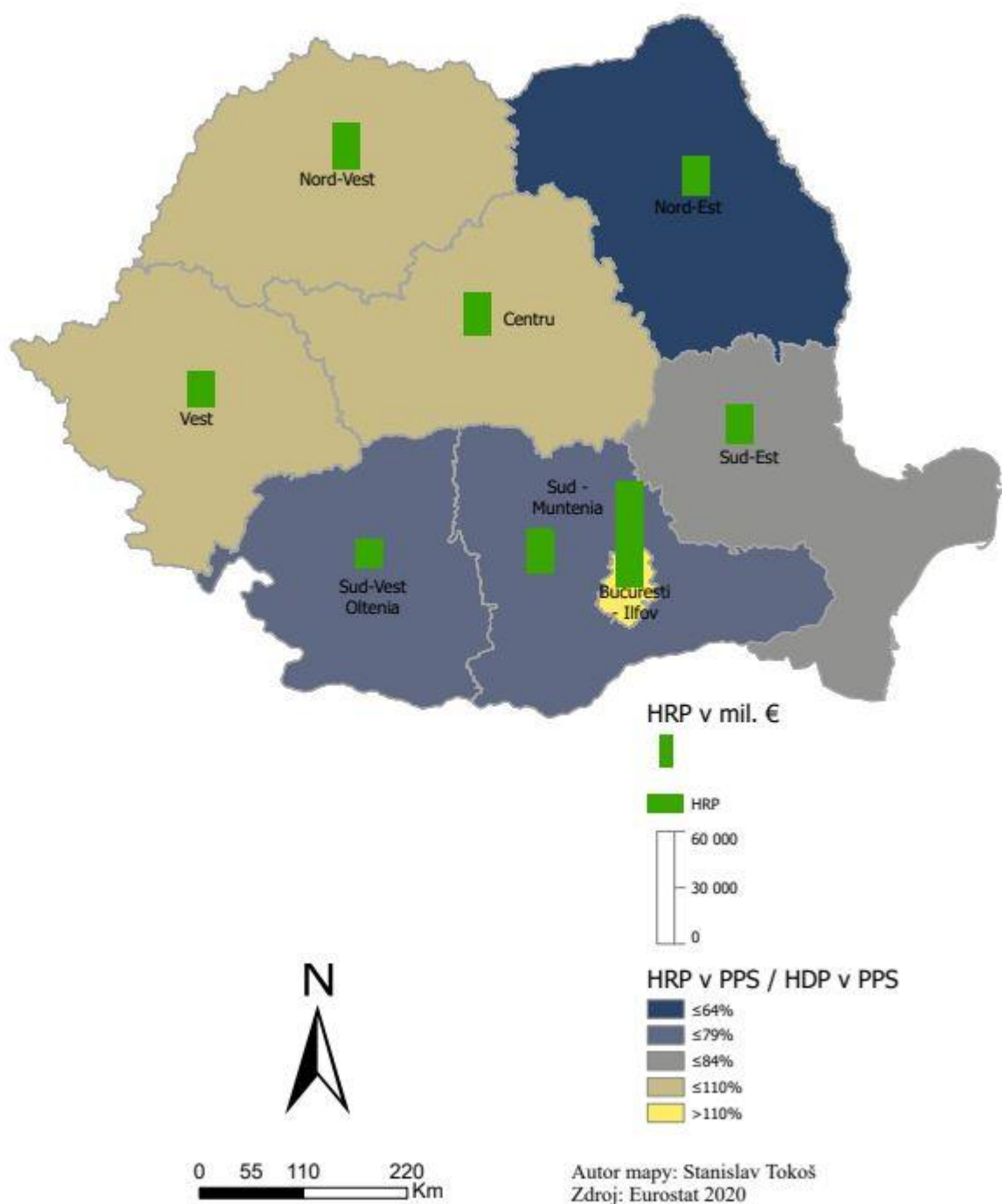
Rumunsko - HRP za rok 2018

Mapa 3 – Hrubý regionální produkt 2020

Zdroj: (Eurostat c. 2020), vlastní zpracování

Rumunsko - porovnání HRP s EU za rok 2018

Mapa 4 – porovnání HRP s EU v roce 2020

Zdroj: (Eurostat c. 2020), vlastní zpracování

Rumunsko a EU-HDP a HRP za rok 2018 v milionech €				
Název	HDP	HDP/PPS	Podíl HDP státu na HDP EU %	PPS-Purchasing parity standart
Rumunsko	53131,00	19900,00	1,30	
EU 28	4085679,30	30400,00	-	
Název	HRP	HRP/PPS	Podíl HRP/PPS na HDP/PPS státu %	Podíl HRP/PPS na HDP/PPS EU %
Nord-Vest	24948,21	18900,00	94,97	62,17
Centru	23017,72	19200,00	96,48	63,16
Nord-Est	21276,81	12800,00	64,32	42,11
Sud-Est	20949,30	16800,00	84,42	55,26
Sud-Muntenia	23946,27	15700,00	78,89	51,64
Bucuresti-Ilfov	55850,60	46800,00	235,18	153,95
Sud-Vest Oltenia	15269,36	15200,00	76,38	50,00
Vest	19207,32	20900,00	105,03	68,75

Tab. 3 – Rumunsko HDP a HRP za rok 2018
Zdroj: (Eurostat c. 2020), vlastní zpracování

5 Zaměstnanost a nezaměstnanost

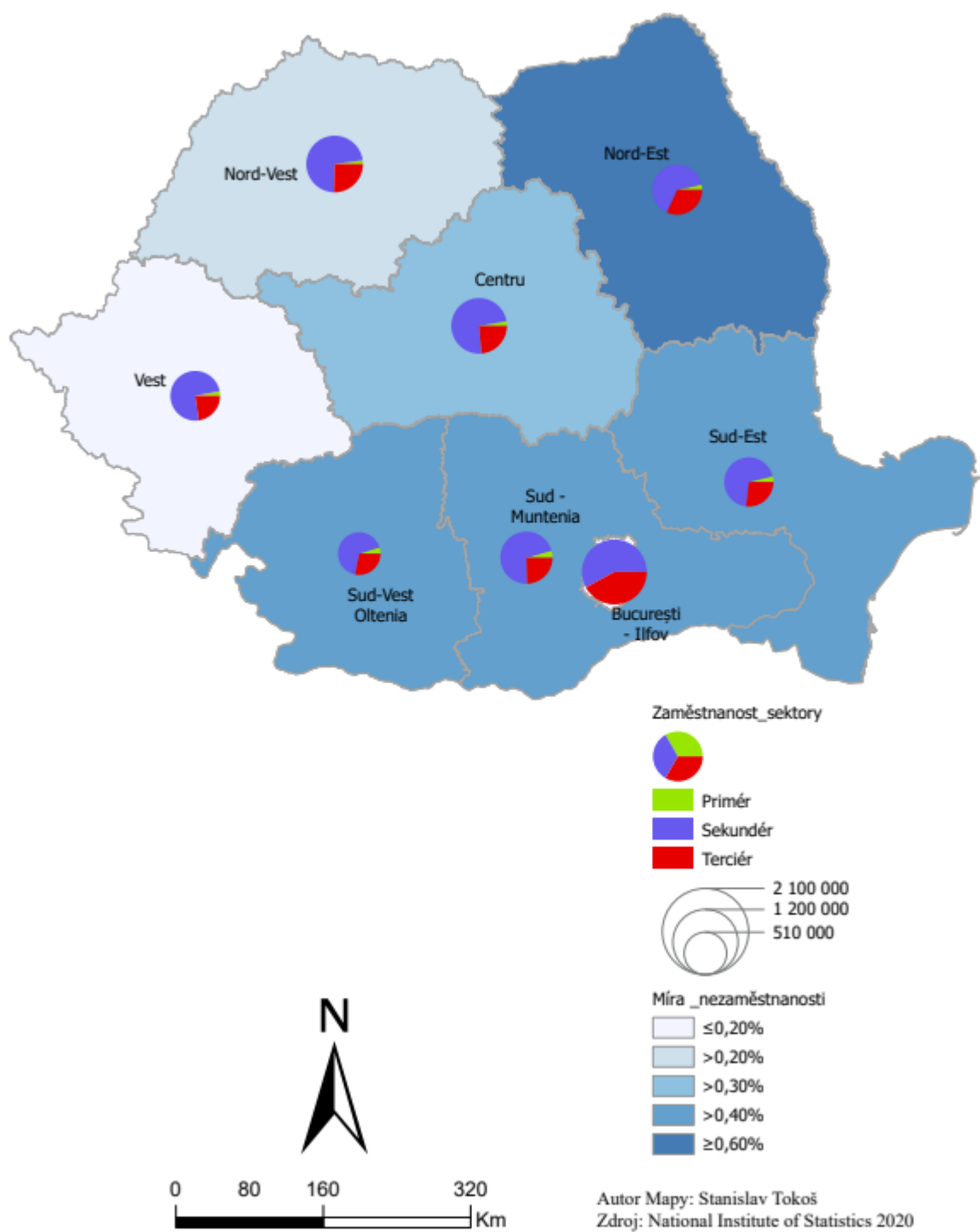
Nezaměstnanost se za rok 2019 stabilizovala na hodnotě kolem 4 %. Země se potýká s nárůstem pracovníků ze zahraniční. Za poslední roky zde nejčastěji za práci migrovali obyvatelé z Čína a Turecka, navyšuje se též počet pracovníků z Vietnamu. Největší nedostatek pracovníků se projevuje ve stavebním a lodním průmyslu. Podle Ministerstva práce je k dispozici zhruba 60 000 volných pracovních míst. (Opatřil c. 2019)

Zaměstnanost / nezaměstnanost v roce 2020						
Region		Nezaměstnanost		Počet pracujících dle sektorů		
ID	Region	Počet nezaměstnaných	Míra nezaměstnanosti	Primér	Sekundér	Terciér
1	Nord-Est	51329	0,61	23832,00	457228,00	224582,00
2	Sud-Est	43794	0,52	25636,00	472742,00	183022,00
3	Sud-Muntenia	44592	0,53	33804,00	547115,00	188329,00
4	Sud-Vest Oltenia	46103	0,55	24508,00	343879,00	144415,00
5	Vest	18578	0,22	21350,00	518183,00	158547,00
6	Nord-Vest	30502	0,36	19609,00	656371,00	230127,00
7	Centru	32900	0,39	24078,00	643605,00	205699,00
8	Bucuresti-Ilfov	16141	0,19	8848,00	683059,00	495968,00
Celkem pracujících v Rumunsku				8456600		

Tab. 4 – Zaměstnanost/nezaměstnanost v roce 2020

Zdroj: (National Institute of Statistics - Romania c. 2020), vlastní zpracování

Rumunsko - zaměstnanost/nezaměstnanost v roce 2020

Mapa 5 – Rumunsko – zaměstnanost / nezaměstnanost v roce 2020

Zdroj: (National Institute of Statistics - Romania c. 2020), vlastní zpracování

Když se podíváme na zaměstnanost podle sektorů, tak ve všech regionech Rumunska převažuje sekundér. Převažuje zde výroby komponentů pro automobilový průmysl a výroba vozidel. Největší podíl pracovníků v priméru je v regionech Sud-Vest Oltenia, Sud-Muntenia a Sud-Est. Celkem zde pracuje přes 80 000 lidí. Důvodem je, že tyto regiony leží ve Valašské nížině s kvalitní a úrodnou půdou. Nejmenší podíl pracovníků v priméru je v regionu Bucuresti-Iflov, což je hlavní město a jeho aglomerace. V tomto regionu převládá sekundér, kde je zaměstnáno více jak 50 % pracujících a terciér, který zaměstnává kolem 40 % pracujících v daného regionu. Hlavní město je centrem obchodu a služeb, je zde vysoký podíl malých a středních firem. Také zde mají sídla významné rumunské společnosti jako Petrom, Vodafone, Orange Romani apod. Nachází se zde významný dopravní uzel jak železniční, tak i letecké dopravy v podobě mezinárodního letiště. Což také přispívá pozitivně na zaměstnanost v tomto regionu. (European Commission c. 2020)

6 Závěr

Rumunsko je zemí bohatou na přírodní zdroje, má bohatou historii, kvalitní zemědělskou půdu a přístup k moři. Země disponuje obrovským potenciálem nejen pro rozvoj v oblasti zemědělství, ale také v cestovním ruchu. Dominantní je zde průmysl, a to s převahou výroby automobilů a jejich komponentů. Klíčový ekonomický rozvoj země je přísun přímých zahraničních investic směřujících převážně do velkých a významných korporátů. Rumunsko se také snaží využít blízkost západního trhu pro svůj ekonomický rozvoj. Míra nezaměstnanost je zde nízká, avšak tam, kde chybí pracovníků nejvíce, jsou místa obsazována migranty z Turecka, Číny či Vietnamu. Bohužel tato země zatím nedokáže využít svůj potenciál pro lepší a rychlejší ekonomický rozvoj.

7 Bibliografie

ANDĚL, J., BIČÍK, I., BLÁHA, J. (c. 2019): Makroregiony světa: Nová regionální geografie. Karolinum, Praha.

European Commission: Regional Innovation Monitor Plus - Bucuresti-Ilfov (c. 2020): European Commission: Regional Innovation Monitor Plus - Bucuresti-Ilfov, European Commission: Regional Innovation Monitor Plus - Bucuresti-Ilfov, <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regional-innovation-monitor/base-profile/bucharest-ilfov> (2020-10-22).

European Commission: Regional Innovation Monitor Plus (c. 2019): European Commission: Regional Innovation Monitor Plus, European Commission: Regional Innovation Monitor Plus, <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regional-innovation-monitor/base-profile/north-east-0> (2020-10-20).

Eurostat: Database (c. 2020): Eurostat: Database, Eurostat: Database, <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database> (2020-10-28).

National Institute of Statistics - Romania: Statistical data (c. 2020): National Institute of Statistics - Romania: Statistical data, National Institute of Statistics - Romania: Statistical data, <https://insse.ro/cms/en> (2020-10-28).

OPATŘIL, R. (c. 2019): Ministerstvo zahraničních věcí: Rumunsko a makroekonomické ukazatele: Nezaměstnanost a zaměstnanost, Ministerstvo zahraničních věcí: Rumunsko a makroekonomické ukazatele: Nezaměstnanost a zaměstnanost, https://www.mzv.cz/bucharest/cz/obchod_a_ekonomika/aktuality/rumunsko_a_makroekonomicke_ukazatele.html (2020-10-22).

OPATŘIL, R. (c. 2020): Ministerstvo zahraničních věcí: Rumunsko – zemědělství, tradiční sektor s velkou perspektivou, MZV: Velvyslanectví České republiky v Bukurešti, https://www.mzv.cz/bucharest/cz/obchod_a_ekonomika/aktuality/rumunsko_zemedelstvi_tradicni_sektor_s.html (2020-10-19).

Rumunsko: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (c. 2019): Rumunsko: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled.

World Population Review: Cities (c. 2020): World Population Review: Cities, World Population Review: Cities, <https://worldpopulationreview.com/countries/cities/romania> (2020-10-28).